

Fiskeriet er ikke Danmarks farligste erhverv

FISKERIET ER EN AF DE BRANCHER, DER HAR FÆRREST ARBEJDSBETINGEDE LIDELSER PGA. ENSIDIGT, GENTAGET ARBEJDE. DET ER HELLER IKKE ET AF DE ERHVERV, DER HAR FLEST ARBEJDSULYKKER.

MEN DET ER DOG MED PÅ TOP 10-LISTEN OVER DE BRANCHER, DER HAR FLEST ANMELDELSER AF HØRESKADER OG ARBEJDSBETINGEDE LIDELSER.

DISSE SÅKALDTE INCIDENS-TAL – DVS. ANMELDELSER PER 10.000 BESKÆFTIGEDE - FREMGÅR AF ARBEJ DSTILSYNETS "Anmeldte arbejdsskader – Årsopgørelse 1999". HER DÆKKER "FISKERI" OGSÅ BUGSERINGS- OG REDNINGSVÆSEN.

ARBEJ DSTILSYNET HAR OGSÅ OPGJORT DE KONKRETE TAL. OG DE VISER, AT FISKERIET IKKE ER ET MERE UDSAT ERHVERV SAMMENLIGNET MED ANDRE BESLÆGTEDE ERHVERV.

ARBEJDSULYKKER

Fiskeriet er ikke et af de erhverv, der har flest anmeldte arbejdsulykker i 1999 – det ligger på 18. pladsen.

16 anmeldte arbejdsulykker i 1999 ud af 10.000 beskæftigede. Det er det laveste antal indenfor alle brancher, og det på trods af at "fiskeri" her også dækker bugserings- og redningsvæsen mv. Det fremgår af tal fra Arbejdstilsynet og Danmarks Statistik.

De brancher, der ligger helt i top, er svine- og kreaturslagterier med 1.339; skibsværfter med 781; fjerkræslagterier, fiske- og foderfabrikker med 631; brandvæsen og redningskorps med 616; konserves og drikkevarer med 560; sten, ler og glas med 515; fremstilling af transportmidler med 411; jord, beton og belægning med 406; vandforsyning, kloak, lossepladser og forbrænding med 379 samt mejeriprodukter og margarine med 375.

Disse officielle tal fra Arbejdstilsynet viser sig dog ikke at omfatte arbejde til søs, men kun lastning og losning, fordi det ikke er omfattet af arbejdsmiljøloven. Men "Ulykker til søs", som Søfartsstyrelsen udgiver, viser, at der i 1999 var 187 konkrete personskader i forbindelse med arbejdsulykker. Omregnet til 10.000 beskæftigede giver det 294 skader, hvilket placerer fiskeriet udenfor top-ti-listen, nemlig på 18. pladsen.

I følge Arbejdstilsynet er fiskeriet ubetinget det erhverv, der havde færrest anmeldte arbejdsulykker i 1999 per 10.000 beskæftigede. Det var det også i hvert af årene 1995, 1996, 1997 og 1998. Det er også det erhverv i hele landet, der havde færrest arbejdsulykker pga. akut overbelastning ved løft, skub, træk og gribning i 1995, 1996, 1997 og 1999. Og så var det det 3. mest sikre erhverv mht. alvorlige arbejdsulykker i 1999. Men disse officielle tal viser sig dog heller ikke at holde stik. De dækker nemlig ikke arbejdet til søs, kun lastning og losning, fordi fiskeriets ulykker ikke er omfattet af arbejdsmiljøloven. De findes i Søfartsstyrelsens "Ulykker til søs", men desværre er tallene ikke direkte sammenlignelige.

FAKTABOKS

Top 10 over brancher med flest anmeldte arbejdsulykker i 1999 per 10.000 beskæftigede

1. Svine- og kreaturslagterier:	1.339
2. Skibsværfter:	781
3. Fjerkræslagterier, fiske- og foderfabrikker:	631
4. Brandvæsen og redningskorps:	616
5. Konserves og drikkevarer mv.:	560
6. Sten, ler og glas:	515
7. Fremstilling af transportmidler:	411
8. Jord, beton og belægning:	406
9. Vandforsyning, kloak, lossepladser og forbrænding:	379
10. Mejeriprodukter og margarine:	375

Datakilde: Arbejdstilsynet og Danmarks Statistik

ENSIDIGT, GENTAGET ARBEJDE

Fiskeriet havde 17 arbejdsbetingede lidelser pga. ensidigt, gentaget arbejde i 1999 per 10.000 beskæftigede. Hermed deler erhvervet 18. – 19.- pladsen sammen med personlig pleje og anden service.

Svine- og kreaturslagterier havde flest arbejdsbetingede lidelser pga. ensidigt, gentaget arbejde i 1999 per 10.000 beskæftigede. Tallet lå på 117 anmeldelser. Herefter følger fjerkræslagterier, fiske- og foderfabrikker med 92; tekstil, beklædning og læder med 63; medicinsk udstyr, legetøj, foto mv. med 40; plast, gummi, asfalt og mineralolie med 38; træ- og møbelindustri med 37 samt sten, ler og glas med 33. El- og elektronikindustrien deler 8.-9. pladsen med papir- og papvarer samt bogbinding med hver 32 anmeldelser. Medicinalvarer og farmaceutiske råvarer havde 31 anmeldelser.

FAKTABOKS

Top 10 over brancher med flest anmeldte arbejdsbetingede lidelser pga. ensidigt, gentaget arbejde i 1999 per 10.000 beskæftigede

1. Svine- og kreaturslagterier:	117
2. Fjerkræslagterier, fiske- og foderfabrikker:	92
3. Tekstil, beklædning og læder:	63

4.	Medicinsk udstyr, legetøj, foto mv.:	40
5.	Plast, gummi, asfalt og mineralolie:	38
6.	Træ- og møbelindustri:	37
7.	Sten, ler og glas:	33
8.-9.	El- og elektronikindustri:	32
8.-9.	Papir- og papvarer samt bogbinding:	32
10.	Medicinalvarer og farmaceutiske råvarer:	31

Datakilde: Arbejdstilsynet og Danmarks Statistik

ARBEJDSBETINGEDE LIDELSER

Fiskeri, bugserings- og redningsvæsen mv. havde 87 arbejdsbetingede lidelser

per 10.000 beskæftigede sidste år. Men der er langt flere i de fleste andre brancher.

Skibsværfter toppede antallet af arbejdsbetingede lidelser per 10.000 beskæftigede i 1999. Her blev der anmeldt 253. Dernæst følger svine- og kreaturslagterier med 178; fjerkræslagterier, fiske- og foderfabrikker med 152; sten, ler og glas med 112, tekstil, beklædning og læder med 99 samt plast, gummi, asfalt og mineralolie 88. Herefter kommer fiskeri, bugserings- og redningsvæsen mv. ind på en delt 7.-8. plads sammen med træ- og møbelindustrien med 87 anmeldelser. Metal-, stålværker og støberier deler 9.-10. pladsen sammen med jern- og metalvareindustrien.

FAKTABOKS

Top 10 over brancher med flest anmeldte arbejdsbetingede lidelser i 1999 per 10.000 beskæftigede

1.	Skibsværfter:	253
2.	Svine- og kreaturslagterier:	178
3.	Fjerkræslagterier, fiske- og foderfabrikker:	152
4.	Sten, ler og glas:	112
5.	Tekstil, beklædning og læder:	99
6.	Plast, gummi, asfalt og mineralolie:	88
7.-8.	Fiskeri, bugserings- og redningsvæsen mv.:	87
7.-8.	Træ- og møbelindustri:	87

9.-10. Metal-, stålværker og støberier:	81
9.-10. Jern- og metalvareindustri:	81

Datakilde: Arbejdstilsynet og Danmarks Statistik

ARBEJDSBETINGEDE HØRESKADER

Fiskeriet blander sig dog på top 10-listen over arbejdsbetingede høreskader.

Fiskeriet havde 17 anmeldelser af arbejdsbetingede høreskader i 1999 per 10.000 beskæftigede. Det giver en delt 7.-12. plads sammen med metal-, stålværker og støberier; maskinindustri; murer-, snedker og tømrerforretninger; tunge råmaterialer og halvfabrikata samt svine- og kreaturslagterier.

Skibsværfterne er den branche, der havde flest anmeldelser af arbejdsbetingede høreskader i 1999 per 10.000 beskæftigede. Der var 127 anmeldelser sidste år. Dernæst følger el- og varmforsyning med 37; militær og politi mv. med 32; sten, ler og glas med 20; transport af passagerer med 19 samt vandforsyning, kloak, lossepladser og forbrænding med 18 anmeldelser.

I 1995 lå fiskeriet på en delt 8. plads, i 1996 på en delt 7. plads, i 1997 på en delt 10. plads og i 1998 på en delt 9. plads mht. høreskader.

FAKTABOKS

Top 12 over brancher med flest anmeldte arbejdsbetingede høreskader i 1999 per 10.000 beskæftigede

1.	Skibsværfter:	127
2.	El- og varmforsyning:	37
3.	Militær og politi mv.:	32
4.	Sten, ler og glas:	20
5.	Transport af passagerer:	19
6.	Vandforsyning, kloak, lossepladser og forbrænding:	18
7.-12.	Fiskeri:	17
7.-12.	Metal-, stålværker og støberier:	17
7.-12.	Maskinindustri:	17
7.-12.	Murer-, snedker og tømrerforretninger:	17
7.-12.	Tunge råmaterialer og halvfabrikata:	17

Datakilde: Arbejdstilsynet og Danmarks Statistik

IKKE ET BELASTENDE ERHVERV

Fiskeriet er ikke et belastende erhverv – heller ikke sammenlignet med beslægtede erhverv. Det er fx mere risikabelt at være postbud, DSB-ansat, buschauffør eller lastbilchauffør – både samlet set og mht. sygdomme i bevægeapparatet og høreskader. Og det er endda de lidelser, der belaster fiskere mest.

Postvæsnet kommer ind på en førsteplads med i alt 199 anmeldelser af arbejdsbetingede lidelser. Jernbaner kommer ind på andenpladsen med 147, ruteflyvning på tredjepladsen med 108, bus- og S-togstrafik på fjerdepladsen med 83, vognmandsvirksomhed på femtepladsen med 77, rederivirksomhed (fragtfart) på sjettepladsen med 61 og renovation og renholdelse på syvendepladsen med 49. Fiskeriet kommer ind på ottendepladsen med i alt 46 anmeldte lidelser – dvs. under en fjerdedel i forhold til postvæsnet.

Det fremgår af Arbejdstilsynets konkrete tal over arbejdsbetingede lidelser i 1999. Disse tal er udelukkende baseret på fiskeriet og andre beslægtede brancher indenfor transport af gods og transport af passagerer. Hvis de landbaserede erhverv bliver talt med, står fiskeriet endnu flottere.

5. og 6. pladser

Fiskeriet havde ingen anmeldelser af funktionssvækkelse og luftvejssygdomme sidste år.

Det er sygdomme i bevægeapparatet, der belaster fiskere mest. Og der blev anmeldt 34 lidelser i 1999. Hermed placerer fiskeriet sig på sjettepladsen og bliver overgået af postvæsnet, der har 143 anmeldelser; ruteflyvning, der har 74; jernbaner, der har 60; bus- og S-togstrafik, der har 55 og vognmandsvirksomhed, der har 53.

Når det drejer sig om høreskader, ligger fiskeriet på en femteplads, nemlig med 7 anmeldelser. Jernbanerne topper med 60 anmeldelser. Herefter følger rederivirksomhed (fragtfart) med 39 anmeldelser, ruteflyvning med 22 anmeldelser og vognmandsvirksomhed med 13.

Endnu en femteplads tilkommer fiskeriet, nemlig med 3 hudsygdomme. Og det er en delt femteplads mellem fiskeriet og renovation og renholdelse. Det overgås af 7 i postvæsnet; 5 i rederivirksomhed (fragtfart); 5 i jernbaner og 4 i bus- og S-togstrafikken.

Desuden bliver der anmeldt 1 kræftsygdom og 1 psykisk lidelse i fiskeriet sidste år. Fiskeriet ligger på en delt sjetteplads sammen med rederivirksomhed (fragtfart) og ruteflyvning, når det drejer sig om psykiske lidelser. Der var 12 anmeldelser i postvæsnet, 4 i jernbaner, 4 i bus- og S-togstrafikken, 3 i rederivirksomhed (færge- og passagertransport) og 2 i renovation og renholdelse.

FAKTABOKS

Anmeldte arbejdsbetingede lidelser 1999 - indenfor fiskeri, transport af gods samt transport af passagerer

1. Postvæsnet:	199
2. Jernbaner:	147
3. Ruteflyvning:	108
4. Bus- og S-togstrafik:	83
5. Vognmandsvirksomhed:	77
6. Rederivirksomhed (fragtfart):	61
7. Renovation og renholdelse:	49
8. Fiskeri:	46

Kilde: Arbejdstilsynet, Arbejdsmiljødata, 29. juni 2000

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed"